

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Прев 776/2023
05.06.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Татјане Миљуш, председника већа, Јасмине Стаменковић и Татјане Ђурица, чланова већа, у парници тужиоца Предузеће за пројектовање, грађевинске радове и Инжењеринг „ЕВРОИНЖЕЊЕРИНГ“ д.о.о. Београд, чији је пуномоћник Александар Момирски, адвокат у ..., против туженог „АМБ ГРАДЊА“ д.о.о. Београд, чији је пуномоћник Томислав Ивановић, адвокат у ..., ради дуга, вредност предмета спора 1.058.846,65 евра у динарској противвредности, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж 3421/22 од 28.09.2022. године, у седници већа одржаној дана 05.06.2025. године, донео је

ПРЕСУД У

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж 3421/22 од 28.09.2022. године.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Београду П 1385/16 од 20.01.2022. године, у ставу I изреке, одбијен је предлог туженог за изузеће вештака Милована Ристановића и Зорана Бошковића. У ставу II изреке одбијен је тужбени захтев да тужени плати тужиоцу износ од 322.234,28 евра у динарској противвредности по продајном курсу НБС на дан исплате са каматом коју прописује Европска централна банка почев од 01.01.2011. године до 25.12.2012. године, а од 25.12.2012. године до коначне исплате са законском затезном каматом по Закону о затезној камати. У ставу III изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца и обавезан тужени да тужиоцу на име главног дуга исплати износ од 736.612,37 евра у динарској противвредности по продајном курсу НБС на дан исплате са каматом коју прописује Европска централна банка почев од 01.01.2011. године до 25.12.2012. године, а од 25.12.2012. године до коначне исплате са законском затезном каматом по Закону о затезној камати. У ставу IV изреке одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Привредног апелационог суда Пж 3421/22 од 28.09.2022. године, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена је првостепена пресуда у ставу

III изреке. Укинута је првостепена пресуда у ставу II и IV изреке и предмет је у том делу враћен првостепеном суду на поновно суђење.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, у делу у ком је усвојен тужбени захтев, тужени је изјавио благовремену и дозвољену ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у границама прописаним одредбом члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23 - др.закон), Врховни суд је одлучио да ревизија није основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју суд у ревизијском поступку пази по службеној дужности. Нису од утицаја ревизијски наводи којима се указује на битне повреде одредаба парничног поступка учињене пред другостепеним судом јер су везане за оцену доказа и утврђено чињенично стање, које се у овом поступку по ревизији не може побијати. Такође, ревизија се не може изјавити због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку на коју се тужени позива у ревизији.

Према утврђеном чињеничном стању, дана 12.12.2004. године тужени као наручилац радова, и тужилац, као извођач, закључили су Уговор о грађењу стамбено пословних објеката у блоку у ... улици у Београду I фаза објекти Ц и Д. Постигли су споразум да тужилац за потребе туженог у целости изврши радове на изградњи наведених стамбено - пословних објеката, спратности П+5+ПК (на грађевинском комплексу КО Вождовац, формираном из КП .., .., .. и .., ..), укупне површине 5.304,03 м², да је цена радова уговорена у вредности од 2.386.800,00 евра, да су исти уговарачи дана 27.03.2006. године закључили Уговор о грађењу стамбено пословног објекта, којим су након констатације о постојању Уговора о грађењу стамбено пословних објеката од 12.12.2004. године, тај уговор ставили ван снаге и закључили два нова самостална уговора за изградњу сваког од предметних објеката, да су у чл. 2. констатовали да је предмет тог уговора изградња пословно стамбеног објекта ознаке Д по решењу о одобрењу за изградњу од 15.8.2003. године, продајне површине 266,64 м² и сагласиле се да тужени у целости изврши радове на изградњи тог објекта, по систему „кључ у руке“, уз прецизирање врсте радова које треба извести. Парничне странке су закључиле Анекс 1 уговора од 12.03.2007. године којим је измењен рок за завршетак радова, а такође странке су закључиле и Анекс 2 уговора од 30.05.2008. године којим су због сложености пројекта (измене пројектне документације, повећања изграђене квадратуре објеката и цене елемената изградње, и вишеструког пролонгирања рокова изградње) уговарачи предвидели да коначна вредност потребна за завршетак изградње комплетних објеката износи 4.110.951,50 евра, те таксативно навели обавезе извођача радова. Из налаза комисије судских вештака првостепени суд утврђује да радови којим је увећана површина за 1.217,61 м² нису били предмет Анекса 2 од 30.05.2008. године, да се односе на накнадне радове, тј. радове који нису уговорени, а који су настали након закључења Анекса бр. 2, у складу са донетим решењима надлежног органа управе од 29.06.2009. године којим је повећана спратност, повећана површина и формирање нових посебних делова објекта у односу на претходни пројекат. За

извођење накнадних радова након закључења Анекса бр. 2 није закључен нови анекс уговора, тужени се писменим путем није сагласио са извођењем накнадних радова, али да је као наручилац и као суинвеститор, и преко надзорног органа, код чињенице да су објекти изграђени веће спратности и веће површине, знао да су изведени и накнадни радови који нису уговорени, а нису дати докази да је тужени забранио извођење накнадних радова.

На основу утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су јединствени у оцени да је основан тужбени захтев за износ од 736.612,37 евра у динарској противвредности са припадајућом законском затезном каматом на име цене за изведене накнадне радове, те су исти усвојили применом члана 262, став 1, 600, 614. и 277. Закона о облигационим односима. Закључак нижестепених судова је да је тужилац као извођач грађевинских радова, мимо уговора, извршио одређене накнадне радове који су уследили као последица донетих решења надлежног органа управе од 29.06.2009. године, којим је повећана спратност, повећана површина и формирање нових посебних делова објекта у односу на претходни пројекат, што је разлог да су исти радови постали неопходни. Судови закључују да се тужени при извођењу радова није изричито противио, није наложио тужиоцу да радове изврши искључиво до уговорених количина, те да чињеница да су тужилац и тужени закључили анекс уговора о грађењу са посебном одредбом, односно са одредбом „кључ у руке“ није од утицаја на право тужиоца да исте наплати од туженог као инвеститора. Првостепени суд посебно закључује да тужилац има право да радове, који су предмет спора, наплати и по основу пословодства без налога, применом члана 223. Закона о облигационим односима јер се тужилац приликом извођења ових радова понашао као пословођа без налога вршећи наведене радове за рачун туженог и ради заштите његових интереса и зато што је извођењем ових радова несумњиво увећана вредност непокретности на којој су изведени спорни радови.

Ревизија туженог није основана.

На утврђено чињенично стање нижестепени судови су правилно применили материјално право којим је регулисан облигациони однос из уговора о грађењу.

Наиме, парничне странке су биле у уговорном односу поводом изградње два објекта по систему „кључ у руке“, коју обавезу је тужилац као извођач радова испунио. Међутим, током поступка било је спорно да ли је тужилац заиста извео накнадне радове у количини од 1.217,61 м², за које тужилац и потражује утужени износ од 736.612,37 евра у динарској противвредности. Првостепени суд је из изведених доказа утврдио да је тужилац извео радове у већој количини од уговорене, те да је тужени у обавези да испуни обавезу исплате цене за те радове. Не могу се као основани прихватити ревизијски разлози да се у конкретном случају није радило о накнадним радовима којима је повећана спратност објекта, увећана површина и формиране нове посебне јединице. Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је изводио радове који нису обухваћени Анексом 2 уговора, а који радови су касније и формално легализовани решењем општинске управе за грађевинске послове. Чињеница да је тужилац ове радове изводио без писаног уговора или Анекса постојећег, у конкретном случају није од утицаја на право тужиоца да захтева исплату цене за све изведене

-4-

радове. Ово из разлога што су странке биле у уговорном односу поводом уговора о грађењу објеката на којима је тужилац извео и накнадне радове, са којима се тужени очигледно сагласио јер је примио објекат у већем габариту у односу на иницијално пројектовани, а како судови закључују, нема доказа ни да се тужени противио извођењу ових радова. У тој ситуацији јасно је да је тужилац испунио преузету обавезу изградње додатних површина, па су стога неосновани ревизијски наводи туженог о погрешној примени материјалног права на основу ког је усвојен тужбени захтев.

У погледу ревизијских навода да су странке уговориле посебну клаузулу по систему „кључ у руке“, Врховни суд истиче у том случају према одредба члана 640. став 2. Закона о облигационим односима уговорена цена обухвата и вредност свих непредвиђених радова и вишкова радова, а искључује утицај мањкова радова на уговорену цену. Међутим, овде се не ради нити о непредвиђеним, нити о вишковима радова, већ накнадним радовима који су изведени у складу са решењем органа управе донетог на захтев туженог као наручиоца, па се самим тим и обрачун цене врши посебно за те радове.

Ревизијски наводи којима се оспорава налаз и мишљење комисије вештака, (не)постојање сагласности за извођење накнадних радова и уопште постојање накнадних радова, Врховни суд није посебно ценио јер се тиме оспорава утврђено чињенично стање чију правилност Врховни суд нема овлашћења да цени у овом поступку.

Како не постоје разлози због којих је ревизија изјављена, као ни разлози о којима ревизијски суд води рачуна по службеној дужности, Врховни суд је применом одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Татјана Миљуш, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић